

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru SPECIFICKÉ LÉKÁRENSKÉ ČINNOSTI

1	Cíl specializačního vzdělávání	2
2	Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání	2
3	Učební plán	3
	3.1 Učební osnova základního modulu	3
	3.2 Učební osnovy odborných modulů – povinné	6
4	Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání	10
5	Profil absolventa	10
	5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost	10
6	Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	11
	6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště	11
7	Tabulka modulů	13
8	Seznam doporučených zdrojů	14

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru **Specifické lékárenské činnosti** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Farmaceutický asistent pro specifické lékárenské činnosti osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Specifické lékárenské činnosti je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání farmaceutický asistent dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“).

Specializační vzdělávání nemusí být uskutečňováno při výkonu povolání, účastník vzdělávání však musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání stanovenou § 56 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 – 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul základní a moduly odborné se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Specifické lékárenské činnosti je:

- zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
- výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6 ti let v rozsahu minimálně ½ stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,
- absolvování teoretické výuky,

- absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
- získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
- úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení Logbooku o průběhu specializačního vzdělávání a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v kapitole 3.2 *Učební osnovy – seznam výkonů a jejich četnost* je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul – ZM	Organizace a provoz farmaceutických pracovišť	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Cíl	Vybavit farmaceutického asistenta znalostmi potřebnými k organizačnímu a metodickému vedení odborných činností na pracovišti.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Zásady vzdělávání dospělých, cíle, vedení, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	2
Organizace a řízení v lékárenských zařízeních	Management a role manažera. Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra. Firemní kultura. Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.	3
Právní problematika	Základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví. Povinnosti zdravotnických pracovníků, práva a povinnosti, vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací, mlčenlivost. Právní odpovědnost ve zdravotnictví. Platné právní předpisy a normy spojené s činností lékáren, dále prodejen a výdejen zdravotnických prostředků.	3
Kvalita a bezpečí lékárenské péče	Strategické řízení kvality lékárenské péče. Indikátory kvality a jejich sledování. Standardy lékárenských činností, správné vedení zdravotnické dokumentace. Řízení rizik a prevence nežádoucích	4

	událostí ve zdravotnických zařízeních vč. sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality. Etické a ekonomické aspekty výdeje léčiv a zdravotnických prostředků. Zásady správné lékárenské praxe podle platné vyhlášky. Hygienický řád lékáren. Zásady práce s nebezpečnými látkami. Postup při zneškodňování nepoužitelných léčiv.	
Interpersonální dovednosti	Podpůrné techniky zvládnání pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů. Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.	4
Edukace	Edukace – cíle edukace v lékárenských zařízeních, volba a praktická aplikace metod edukace. Edukace pacientů/klientů a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.	4
Průzkumné a výzkumné šetření v lékárenství	Charakteristika, specifika a význam výzkumu v lékárenství. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	5
Vybraná problematika veřejného zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
	Radiační ochrana – ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
	Problematika závislostí – škodlivé užívání návykových látek (NL) a závislosti na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.	2
První pomoc	Základní neodkladná kardiopulmonální resuscitace.	3

Krizový management ve zdravotnictví	Základy krizového managementu. Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnických zařízení. Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice – základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení domácností, informování obyvatelstva, vzdělávání).	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	3
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: • umí koordinovat ve spolupráci s farmaceutem práci týmu v lékařské praxi v oblasti své specializace, • orientuje se v právních předpisech a normách souvisejících s pracovní problematikou lékařských zařízení, • připravuje standardy specializovaných postupů ve svém oboru, • zná zásady vzdělávání dospělých, • podílí se na statistické analýze dat pro vědecké a výzkumné účely, • poskytuje odborné informace zdravotnickým pracovníkům a spolupracuje na zajištění edukace pacientů, • orientuje se v problematice závislostí a možnostmi jejich prevence, • poskytuje neodkladnou první pomoc při náhlém postižení zdraví a ohrožení života, • vyhodnocuje rizikové příčiny lidského pochybení, navrhuje efektivní opatření zaměřená na prevenci pochybení a omylů.	
Způsob ukončení modulu	• Diagnostické metody (např. test, apod.).	

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

- podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti činnosti na pracovišti,
- koordinovat práci členů pracovního týmu,
- hodnotit kvalitu poskytované péče,
- provádět průzkumná a výzkumná šetření,
- navrhnout a vypracovávat plány edukace pacienta, blízkých osob,
- připravovat edukační materiály.

3.2 Učební osnovy odborných modulů – povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul – OM 1	Vybrané kapitoly z farmakologie a přípravy léčiv	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin 5 dnů odborné praxe, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	25 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část)	
Cíl	Připravit farmaceutického asistenta pro požadované činnosti konkrétního oboru specializace Specifické lékařské činnosti.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Farmakologie	Vybrané kapitoly z obecné farmakologie: • transport léčiva v organismu, • distribuce léčiva v organismu, faktory ovlivňující distribuci, • metabolismus léčiv, faktory ovlivňující metabolismus, • mechanismy exkrece léčiv, faktory ovlivňující exkreci, • mechanismy působení léčiv, • interakce léčiv, • nežádoucí a toxické účinky léčiv, • faktory ovlivňující farmakokinetiku léčiv • klinické hodnocení léčiv, • dávky a dávkování léčiv.	24
Příprava léčiv	Biofarmaceutické aspekty přípravy léčiv. Pomocné látky používané při přípravě léčiv – jejich všeobecné vlastnosti, vliv na biologickou dostupnost léčivých látek, jejich systematika. Problematika stálosti a stabilizace léčivých přípravků v souvislosti s jejich přípravou. Inkompatibility vyskytující se při přípravě léčiv a možnosti jejich řešení. Farmaceutické obaly a obalový materiál z pohledu možných interakcí s léčivem.	14
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	2

Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: • orientuje se v možných nežádoucích účincích léčiv a vzájemných interakcích léčiv, které se mohou vyskytnout v souvislosti s podáváním volně prodejných léčivých přípravků (LP), • řeší v praxi inkompatibility, které se mohou vyskytnout při přípravě léčivých přípravků.	
Seznam výkonů		Počet
Zhotovení technologicky odlišných přípravků představující instilace, topické gelové přípravky, čípky, globule nebo dělené prášky		8
Vypracování protokolů s použitým postupem		8

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul – OM 2	Vybrané kapitoly ze speciální farmakologie	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin 15 dnů odborné praxe, tj. 120 hodin	
Počet kreditů	35 (20 kreditů za teoretickou část, 15 kreditů za praktickou část)	
Cíl	Připravit farmaceutického asistenta pro požadované činnosti konkrétního oboru specializace Specifické lékárenské činnosti.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Speciální farmakologie	Přehled léčiv podle vybraných farmakologických skupin s ohledem na volně prodejné léčivé přípravky: • farmakologie periferního nervového systému; • farmakologie CNS; • farmakologie arteriální hypertenze; • farmakologie zánětu a imunitní odpovědi; • farmakologie endokrinního systému; • farmakologie krve a hemopoetického systému; • farmakologie respiračního systému; • farmakologie ledvin; • farmakologie GIT; • farmakologie reprodukčního systému; • vitamíny; • chemoterapie infekčních onemocnění; • antibakteriální látky; • antimykobakteriální látky; • antiparazitární látky.	28
Farmakologická propedeutika	Symptomatologie a farmakoterapie vybraných onemocnění jednotlivých orgánových systémů:	7

	• respiračního a ORL; • gastrointestinálního; • kardiovaskulárního; • vylučovacího a pohlavního; • kožního.	
Kosmetické prostředky	Kosmetické prostředky z pohledu jejich použití a aktivních látek v nich obsažených.	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: • zná informace o léčivech a využívá je v poradenské činnosti při volném prodeji léčivých přípravků, • orientuje se ve zdravotním problému klienta lékárny a doporučí vhodný volně prodejný léčivý přípravek, popř. navrhne návštěvu lékaře, • umí vyhledat informace o volně prodejných léčivých přípravcích v dostupných databázích a umí je využít v poradenské činnosti, • upozorní klienta na možné nežádoucí účinky nebo nežádoucí interakce volně prodejných léčivých přípravků s ohledem např. na věk (dítě, senior), graviditu, užívání jiných volně prodejných léčiv apod., • zvládá generické záměny při výdeji na žádanky.	
Seznam výkonů		Počet
Řešení vzorových kasuistik s nácvikem vhodného výběru volně prodejného léčivého přípravku.		30
Vyhledávání informací o volně prodejných léčivých přípravcích v dostupných databázích.		30
Výkony spojené s vypracováním odborné písemné práce na zvolené téma z oboru Specifické lékárenské činnosti		
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. písemný test z farmakologie a přípravy léčiv, apod.) + absolvování praxe doložené potvrzením o splnění předepsaných výkonů.	

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul – OM 3	Příprava náročných lékových forem
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin 10 dnů odborné praxe, tj. 80 hodin
Počet kreditů	30 (20 kreditů za teoretickou část, 10 kreditů za praktickou část)
Cíl	Přípravit farmaceutického asistenta pro požadované činnosti konkrétního oboru specializace Specifické lékárenské činnosti.

Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Aplikační formy LP	Jednotlivé typy aplikačních forem léčivých přípravků a požadavky na jejich jakost.	4
Příprava parenterálií	Charakterizace přípravků se zvýšenými nároky na mikrobiologickou čistotu. Výroba a příprava, sterilizace a kontrola. Používané pomocné látky. Kategorie přípravků. Obaly používané při přípravě parenterálií.	15
Příprava cytostatik	Charakterizace skupiny cytostatik. Druhy účinných látek a jejich vlastnosti. Pomocné látky používané při přípravě cytostatik. Zásady přípravy a manipulace. Kontrola přípravků. Obaly používané při přípravě cytostatik	19
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: • zvládá přípravu náročných lékových forem na základě získaných vědomostí, • zvládá dokumentační činnost spojenou s přípravou náročných lékových forem.	
Seznam výkonů		Počet
Zhotovení přípravků ze skupiny parenterálií a cytostatik		8
Vypracování protokolů o použitých postupech a kontrole s uvedením správné adjustace, příp. s doplněním aplikačních pomůcek		8
Výkony spojené s vypracováním odborné písemné práce na zvolené téma z oboru Specifické lékařské činnosti		
Způsob ukončení modulu	• Diagnostické metody (např. test, apod.) + absolvování praxe doložené potvrzením o splnění předepsaných výkonů.	

3.2.4 Odborný modul 4 – odborná praxe

Odborný modul OM 4	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení
Rozsah praxe	5 dnů odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení, tj. 40 hodin
Počet kreditů	15
Seznam výkonů	
Výkony spojené s vypracováním odborné písemné práce na zvolené téma z oboru Specifické lékařské činnosti, která je zároveň praktickou částí atestační zkoušky	

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a potvrzuje splněné výkony.

- a) Průběžné hodnocení školitelem:
  - školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do Logbooku zapisuje ukončení každého modulu.
- b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:
  - absolvování teoretické a praktické výuky, vč. splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené v Logbooku a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené přiděleným školitelem;
  - získání příslušného počtu kreditů.
- c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle platné legislativy.

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru Specifické lékárenské činnosti bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializované a vysoce specializované činnosti v oboru Specifické lékárenské činnosti. Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou, zabezpečovat vysoce odbornou poradenskou činnost v oblasti výdeje volně prodejných léčivých přípravků. Dále je oprávněn/a provádět specializované postupy v oblasti přípravy náročných lékových forem v rozsahu své specializované způsobilosti.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Farmaceutický asistent se specializovanou způsobilostí v oboru Specifické lékárenské činnosti je připraven:

- podílet se na výzkumu, zejména identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe,

- zavádět nové metody do provozu,
- připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- podílet se a vést teoretickou i praktickou výuku specializačního vzdělávání v oboru Specifické lékárenské činnosti,
- provádět kontrolu zabezpečení správné lékárenské praxe,
- provádět individuální konzultační činnost a odborné poradenství v oblasti volně prodejných léčivých přípravků, doplňků stravy a dalšího sortimentu, zejména specifickým skupinám pacientů/klientů,
- provádět kontrolní činnosti zaměřené na hodnocení jakosti léčiv,
- při výdeji na žádanky, včetně výdeje na statim, provádět generické záměny,
- připravovat náročné lékové formy podle pokynů příslušně kvalifikovaného farmaceuta,
- kontrolovat správnou manipulaci s cytotoxickými látkami,
- provádět kontrolu zabezpečení aseptického prostředí a správné funkce přístrojů a zařízení,
- metodicky dohlížet na správné zacházení s léčivy,
- provádět kontroly správného zacházení s léčivy na odděleních zdravotnických zařízení,
- poskytovat klinicky orientovanou péči na úrovni odpovídající potřebám pacienta a zdravotnického zařízení v přímé spolupráci s dalšími odborníky multidisciplinárního týmu,
- připravit přesné standardní a srovnávací roztoky,
- účastnit se klinického hodnocení humánních léčivých přípravků.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky	• Školitelem i lektorem může být pouze farmaceut se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru specializace. Dále pak lékař se specializovanou způsobilostí, která souvisí se zaměřením vzdělávacího programu farmaceutických asistentů. • Školitelem i lektorem může být i farmaceutický asistent se specializovanou způsobilostí v oboru specializace a je držitelem „Osvědčení k výkonu

	zdravotnického povolání bez odborného dohledu“. Výjimku tvoří školitelé vzdělávacích programů, které byly nově koncipovány nebo nebyly dosud realizovány a školitelé tedy nemohli získat specializovanou způsobilost. Pro výkon činnosti školitele však musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem. • Lektorem může být zdravotnický pracovník, který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“. • Lektorem může být i další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, organizace a řízení, atd.). • Pedagogické schopnosti. • Doklady o odborné, specializované, event. pedagogické způsobilosti.
Materiální a technické vybavení	• Musí odpovídat standardům a platné legislativě. • Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu. • Modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností – modely a simulátory k výuce KPR, které signalizují správnost postupu KPR. • Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).
Organizační a provozní požadavky	• Pro praktickou část vzdělávacího programu - poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru. • Pro teoretickou část vzdělávacího programu – jiná zařízení, která mají smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace.
Bezpečnost a ochrana zdraví	• Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením. • Výuka k bezpečně a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. • Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru Specifické lékařské činnosti				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizace a provoz farmaceutických pracovišť	1 týden T – 40 hodin	20 (à 4 kredity/den)
OM 1	P	Vybrané kapitoly z obecné farmakologie a přípravy léčiv	1 týden T – 40 hodin 1 týden Pr – 40 hodin	20 (à 4 kredity/den) 5 (à 1 kredit/den)
OM 2	P	Vybrané kapitoly ze speciální farmakologie	1 týden T – 40 hodin 3 týdny Pr – 120 hodin	20 (à 4 kredity/den) 15 (à 1 kredit/den)
OM 3	P	Příprava náročných lékových forem	1 týden T – 40 hodin 2 týdny Pr – 80 hodin	20 (à 4 kredity/den) 10 (à 1 kredit/den)
	P	Odborná písemná práce	120 hodin	30
OM 4	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr AZ – 40 hodin	15 (à 3 kredity/den)
			T – teorie Σ 160 Pr – praxe Σ 360 Pr – AZ Σ 40 hodin	
			Celkem 560 hodin	Celkem 155

Vysvětlivky: P – povinné, T – teorie, Pr – praxe, Pr AZ – praxe na pracovišti akreditovaného zařízení

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura
BARTOŠÍKOVÁ, Z., JOBÁNKOVÁ, M., <i>Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky</i> . Brno: IDV PZ, 2000. ISBN 80-7013-288-4.
Český lékopis 1 – 5. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0464-1.
DUŽÍ, E., DOSTÁL, M. <i>Herbář léčivých rostlin</i> . Frýdek-Místek: Reklama, 2006. ISBN 80-239-8401-2.
FRAMM, J., PLAČEK, D. <i>Profily léčiv</i> . Praha: Grada, 2002.
CHALABALA, M. <i>Technologie léků: galenika</i> . Praha: Galén, 1997. ISBN 80-85824-68-X
CHALABALA, M. ET AL. <i>Technologie léků. 2. vyd.</i> Praha: Galén, 2001. ISBN 80-7262-128-9.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 1. díl.</i> Praha: Eminent, 1994. ISBN 80-85876-02-7.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 2. díl.</i> Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-04-3.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 3. díl.</i> Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-14-0.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 4. díl.</i> Praha: Eminent, 1996. ISBN 80-85876-20-5.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 5. díl.</i> Praha: Eminent, 1997. ISBN 80-85876-32-9.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 6. díl.</i> Praha: Eminent, 1998. ISBN 80-85876-45-0.
JANČA, J., ZENTRICH, J. <i>Herbář léčivých rostlin – 7. díl.: Receptář</i> . Praha: Eminent, 1999. ISBN 80-7281-000-6.
KOLEKTIV AUTORŮ. <i>Barevný atlas farmakologie. 2. vyd.</i> Praha: Grada, 2001. ISBN 80-7169-973-X.
KOLEKTIV AUTORŮ. <i>Barevný atlas farmakologie. 3. vyd.</i> Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1672-5.
KVĚTINA, J., HERINK, J., VOPRŠALOVÁ, M. <i>Základy farmakologie, díl 1.-3.</i> Brno: Veterinární a Farmaceutická univerzita Brno, 1998 – 2000.
LINCOVÁ, D., FARGHALI, H. <i>Základní a aplikovaná farmakologie, 2. vyd.</i> Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-726-2373-0.
MARTÍNKOVÁ, J. <i>Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů</i> . Praha: Grada, 2007.
MODR, Z., HEJLEK, J., ŠEDIVÝ, J. <i>Praescriptiones magistrales</i> . Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-105-4.
ZEMANOVÁ, J. <i>Příprava léků</i> . Praha: Avicenum, 1987.
ZEMANOVÁ, J. <i>Technologie lékových forem</i> . Praha: Avicenum, 1982.
ZENTRICH, J. A. <i>Speciální metody fytoterapie: Praktický doplněk Herbáře léčivých rostlin</i> . Praha: Eminent, 2001. ISBN 80-7281-056-1.